

in priročnikov, izdanih v zadnjih letih pri Planinski zvezi Slovenije (PZS), brž opazimo razliko. Številne barvne fotografije in nekaj skic popestri dokaj obsežno in bogato besedilo. Kar še opazimo, je obsežen pregled zakonodaje, naravovarstvenih organizacij, zaščitenih območij, živali, rastlin ... Vse to kaže, da se je zavest v zadnjih tridesetih letih vendarle spremenila, morda tudi zaradi večje odprtosti države in vpetosti v svetovno skupnost.

Knjiga *Narava v gorskem svetu »učencu«* najprej razloži sestavo gorskega sveta s poglavjem *Kamniti svet gora* (Jernej Pavšič) – najtežjo tematiko v knjigi bi bilo mogoče predstaviti še nekoliko bolj učbeniško, četudi so nekatere tabele, sheme in fotografije res odlične in močno pripomorejo k razumevanju tal, po katerih hodimo. Poglavje *Pisana cvetna odeja* (Nada Praprotnik, Tomaž Petauer) bralca preko višinskih pasov povede v rastlinski svet gora, kjer so podrobno opisane najpogostejše vrste, ostale pa le naštete. V poglavju *Živali* (Janez Gregori) sledi podroben opis živalskega sveta, prilagoditve le-tega na najtežje razmere, naštetih pa so tudi najpogostejši predstavniki, ki jih bomo opazili s planinskih poti.

Varstvo gorske narave (Peter Skoberne, Marko Selan) pa je tisti del, ki se je od zadnje izdaje najbolj spremenil in posodobil, predvsem zaradi vpliva mednarodnih organizacij in povezav. Skrb za naravo je (oziroma bi morala biti) pač stvar vsega sveta. Povsem za konec pa je v knjigo dodano zanimivo razmišljanje Marka Selana o problemih gorskega turizma.

Ceprav je knjiga grafično lepo urejena, pa so uvodne besede žal komajberljive – ob uporabljeni tipografiji je velikost črk preprosto premajhna. Posodobljeni »učbenik« (tako piše na naslovnici) *Narava v gorskem svetu* bi lahko bil z nekaj več preglednosti kar »Učbenik« (z veliko začetnico) - a bo navkljub kakšnemu »bi lahko bilo bolje« nepogrešljiv pri usposabljanju za naziv varuha gorske narave, tega

sodobnega naravovarstvenega programa komisije za varstvo gorske narave pri PZS.

Ob knjigi pa je omenjena komisija na željo mnogih planincev pripravila tudi nov plakat *Zavarovane rastline v gorskem svetu*, avtorja Petra Skoberneteta – gre za znane »rožice«, ki so leta visele pa planinskih postojankah, pa je papir žal načel zob časa. Novi plakat v sliki in besedi ljubitelja narave na prijeten in nevsiljiv način seznanja z nekaterimi najbolj ogroženimi rastlinskimi vrstami v gorskem svetu Slovenije. Komisija in ljubitelji narave z njo menimo, da bi plakat moral imeti vidno mesto v vsaki planinski postojanki, planinskem društvu in šolskem prostoru, kjer mentorji planinskih skupin vzgajajo bodoče planince.

Marjan Bradeško

Plezalni vodnik za Cassinove stene

Arrampicate Sportive e Moderne fra Lecco e Como, Eugenio Pesci, Versante Sud, Milano, 2006

Milanska založba Versante Sud nadaljuje izdajanje niza odličnih plezalnih vodnikov po plezališčih in stenah v Italiji. Tokrat je ljubiteljem plezanja namenila obsežen vodnik po plezališčih in stenah v okolici Lecca in jezera Como, v kateri je doma tudi legenda plezanja Ricardo Cassin. Vodnik obsega kar 380 strani, v njem pa je predstavljenih 65 različnih plezalnih območij, tako plezališč kakor tudi nekaj višjih sten z modernimi prostimi smermi, ki dosegajo 500 m. Vsekakor je Lago di Como, ki leži med Milanom in italijansko-švicarsko mejo, zanimiv cilj za plezalski dopust, Dolomiti pa tudi niso daleč. Knjiga je sicer v italijanski, v njej pa so tudi povzetki v nemščini. Zemljevidi, sheme in fotografije so dovolj nazorni, da stene zlahka najdemo, še posebno v kombinaciji s kakšnim natančnejšim zemljevidom ali avto-

karto predstavljenega področja. V uvodu najdemo predstavitev sten z osnovnimi pojasnili glede oznak za varovanje ter z ocenami težavnosti, za njo pa primerjalno lestvico določenih smeri in zgodovinsko predstavitev območja. Prve smeri so bile tam preplezane na začetku prejšnjega stoletja. Poglavitne značilnosti vsakega plezališča

(nadmorska višina, orientiranost stene, lepota skale, varnost plezanja, obiskanost plezališča, možnosti parkiranja, dostopnost stene in razne posebnosti) so opisane preprosto s simboli. Glede na zares velikansko število možnosti, ki jih ponujajo stene okoli jezera Como, in glede na mikavnost območja bi bile »Cassinove stene« lahko zanimive tudi za slovenske plezalce, mogoče vsaj za kratek oddih med obiskom švicarskih ali francoskih Alp. Cena vodnika je 25 evrov, več informacij o aktualnih izdajah o italijanskih stenah pa najdete na spletni strani založbe www.versantesud.it.

Boris Strmšek

